

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2023.gada 19.oktobrī

[1] Pieteicēja SIA „Bioenerģija-08” ir iesniegusi kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2023.gada 21.februāra spriedumu, ar kuru noraidīts pieteicējas pieteikums par Būvniecības valsts kontroles biroja 2021.gada 24.maija lēmuma Nr. 7-2.1/2021/13 atcelšanu.

Ar pārsūdzēto lēmumu atcelts Ekonomikas ministrijas lēmums, ar kuru pieteicējai piešķirtas tiesības pārdot biogāzes elektrostacijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Lēmums pamatots ar to, ka pieteicēja Ministru kabineta 2020.gada 2.septembra noteikumu Nr. 560 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamās energoresursus, kā arī par cenu noteikšanas kārtību un uzraudzību” (turpmāk – noteikumi Nr. 560) 41.punktā (*redakcijā, kas bija spēkā no 2020.gada 11.septembra līdz 2022.gada 31.martam*) noteiktajā termiņā neizpildīja tiesību normās noteikto pienākumu iesniegt gada pārskatu par elektrostacijas darbību 2020.gadā. Tādējādi pieteicējai noteikts pienākums atmaksāt visu valsts atbalstu par elektroenerģijas pārdošanu obligātā iepirkuma ietvaros, kas pieteicējai izmaksāts par periodu no 2020.gada 1.janvāra.

Tiesa pārsūdzētajā spriedumā secināja, ka atbilstoši noteikumu Nr. 560 41.punktam un 60.2.apakšpunktam gada pārskats par 2020.gadu komersantiem bija jāiesniedz līdz 2021.gada 1.martam, un, ja tas nav izdarīts, tad, zaudējot obligātā iepirkuma tiesības, komersantam ir pienākums atmaksāt nepamatoti saņemto atbalstu, sākot no perioda, par kuru nav iesniegts gada pārskats, pirmās dienas. Tiesa izvērtēja lietas faktiskos apstākļus un pierādījumus un atzina, ka gada pārskata iesniegšanas termiņš ir nokavēts pieteicējas vainas dēļ, tādēļ nokavētais termiņš nav atjaunojams, kā arī izskatāmajā gadījumā nav konstatējami tādi apstākļi, kas liecinātu par netipisku situāciju un būtiski mainītu tiesību normā paredzētā gadījuma raksturu. Līdz ar to pārsūdzētais lēmums ir tiesisks un pamatots.

[2] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 338.¹panta otrās daļas 2.punktu tiesnešu kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā.

Izvērtējusi iesniegto kasācijas sūdzību, senatoru kolēģija atzīst, ka tajā norādītie iebildumi nerada šaubas par sprieduma tiesiskumu.

[3] Pieteicēja pauž uzskatu, ka ar pārsūdzēto lēmumu tiek ierobežotas pieteicējas pamattiesības – tiesības uz īpašumu –, un minētais pats par sevi ir pamats vērtēt pārsūdzētā lēmuma izdošanas samērīgumu. Kasācijas sūdzībā tiek atkārtoti tiesvedības gaitā jau izteiktie argumenti par lietas faktiskajiem apstākļiem, kas, pieteicējas ieskatā, liecina, ka izskatāmais gadījums ir vērtējams kā netipisks.

Minētie argumenti nav pamatoti.

Pārbaudījusi pārsūdzētā sprieduma motivāciju, senatoru kolēģija atzīst, ka tiesa ir vispusīgi izvērtējusi pieteicējas norādītos termiņa nokavējuma iemeslus. Tiesas secinājums, ka izskatāmais gadījums ir vērtējams kā tipisks gadījums, kad juridiskai personai bija objektīvas iespējas organizēt savu darbu tā, lai izpildītu normatīvo aktu prasības, pretendējot uz saražotās elektroenerģijas pārdošanu obligātā iepirkuma ietvaros jeb valsts atbalstu, izdarīts, novērtējot visus lietas faktiskos apstākļus un pierādījumus to kopsakarā. Tiesa ir izvērtējusi gan pieteicējas iebildumus par valstī izsludināto ārkārtas situāciju un pieteicējas valdes locekļu veselības stāvokli (*sprieduma 4.5.–4.7.punkts, 10.punkts*), gan to, kā pienākumu iesniegt gada pārskatu noteiktajā termiņā izpildi varēja ietekmēt apstākļi, ka sistēmā, kurā pārskats iesniedzams, pastāvēja tehniskas problēmas (*sprieduma 11.punkts*).

No apgabaltiesas sprieduma ir konstatējams, ka lietas apstākļi un pierādījumi ir vērtēti kopsakarā un spriedumā ir sniegts saprotams pamatojums tam, kā tiesa ir nonākusi pie saviem secinājumiem. Kasācijas sūdzības argumenti savukārt liecina, ka pieteicējai ir atšķirīgs viedoklis par to, kādi secinājumi tiesai konkrētā gadījuma faktiskajos apstākļos bija jāizdara. Senatoru kolēģija vērš pieteicējas uzmanību, ka minētais pats par sevi neliecina par apgabaltiesas pieļautu pārkāpumu vai to, ka apgabaltiesas spriedums ir nepareizs. Proti, apstākļi, ka pieteicējai ir atšķirīgs viedoklis par lietas faktisko apstākļu vērtējumu, nenozīmē, ka tiesa tos nav izvērtējusi pilnīgi un objektīvi. Savukārt pārvērtēt lietas faktiskos apstākļus pēc būtības atbilstoši Administratīvā procesa likuma 325.pantam nav kasācijas instances tiesas kompetencē. Līdz ar to kasācijas sūdzībā norādītie iebildumi lietas apstākļu novērtējuma sakarā nevar būt par pamatu sprieduma pārskatīšanai kasācijas kārtībā.

[4] Pārsūdzētajā spriedumā ir izvērtēts pieteicējas lūgums iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā par noteikumu Nr. 560 41. un 60.punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91. un 105.pantam. Senatoru kolēģija atzīst, ka tiesa spriedumā ir pienācīgi pamatojusi, kāpēc tai nerodas šaubas par to, ka ar strīdus tiesību normām noteiktais īpašuma tiesību ierobežojums ir samērīgs un noteikts ar mērķi, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, sabiedrības ekonomiskās intereses kopumā, tostarp sabiedrības sociālo drošību un labklājību (*sprieduma 4.11.-4.16.punkts, 14.punkts*).

Kasācijas sūdzībā izteiktie iebildumi attiecībā par strīdus tiesību normu neatbilstību Satversmei būtībā ir vērsti uz pieteicējas neapmierinātību ar tiesisko regulējumu, kāds tas bija spēkā laikā, kad pieteicējai bija jāiesniedz 2020.gada pārskats un kad tika pieņemts pārsūdzētais lēmums. Tomēr pats par sevi apstākļi, ka pieteicēja nepiekrīt kādas tiesību normas piemērošanai, nenozīmē, ka tādējādi tiesas spriedums ir nepareizs un konstatējams pamats apstrīdēt šīs normas atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām (sk. *Senāta 2023.gada 10.februāra rīcības sēdes lēmumu lietā Nr. SKA-326/2023, [ECLI:LV:AT:2023:0210.A420176721.18.L](#), 2.punktu*).

Senatoru kolēģija nekonstatē, ka Satversmes tiesas 2022.gada 27.oktobra spriedumā lietā Nr. 2021-31-0103 Ekonomikas ministrijas pārstāvja atzītais, ka ar noteikumu Nr. 560 grozījumiem ir labota iepriekš pieļauta kļūda, būtu vērsts tieši attiecībā uz noteikumu 41.punkta redakciju. Atziņa, ka ar grozījumiem labota kļūda, izdarīta konkrētās lietas ietvaros attiecībā uz lietderīgās siltumenerģijas prasībām. Savukārt pieteicējas viedoklis, ka minētais skaidri apliecina, ka Ministru kabinets apzinājās, ka noteikumu Nr. 560 redakcija pirms grozījumiem saturēja kļūdas, ir pieteicējas pašas subjektīva interpretācija, tādēļ atstājams bez ievērības.

[5] Tiesa spriedumā ir vispusīgi izvērtējusi to, kāda nozīme lietas izskatīšanā ir iestādes pieļautajam termiņa nokavējumam pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai (*sprieduma 4.9.punkts, 11.punkts*). Kasācijas sūdzībā norādītie iebildumi šajā sakarā neliek apšaubīt tiesas secinājuma, ka izskatāmajā gadījumā termiņa nokavējums nav atzīstams par tādu būtisku procesuālu pārkāpumu, kura dēļ pārsūdzētais lēmums būtu atzīstams par prettiesisku un atceļams, pamatotību.

[6] Ievērojot minēto, kā arī to, ka izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā, kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.¹panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar SIA „Bioenerģija-08” kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2023.gada 21.februāra spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators E. Darapolskis

Senatore I. Meldere

Senatore L. Slica